

Randaberg kommune

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119

0032 OSLO

Arkivsaknr. 10/1694-3	Arkivkode A21 &13	Avd/Sek/Saksb BAR/FEL/AJB	Deres ref.	Dato: 28.01.2011
--------------------------	----------------------	------------------------------	------------	---------------------

HØRINGUTTALELSE NOU 2010:8 MED FORSKERTRANG OG LEKELYST

Randaberg kommune oversender herved administrativ høringsuttalelse til NOU 2010:8 Med forskertrang og lekelyst. Det har dessverre ikke vært mulig å fremlegge høringen til politisk behandling på grunn av tidsfrister og møtedatoer.

Randaberg kommune har gjennomført en administrativ høring, der alle styrerne i barnehagene og alle skolene har fått mulighet til å komme med innspill.

Vedlegg: Høringsuttalelse fra Randaberg kommune

Med hilsen
Randaberg kommune

Svein Olav Kristensen
Tjenestesjef Barn og familie

Anne Jorunn Bjørkum Leigvold
Rådgiver Barn og familie

HØRINGSUTTALELSE FRA RANDABERG KOMMUNE NOU-2010: Med forskertrang og lekelyst

Brennautvalget har i NOU-2010:8 satt fokus på det pedagogiske tilbudet til barn i førskolealder. Innstillingen har mange forslag og innspill som etter Randaberg kommunes mening vil kunne gi et løft for barnehagesektoren og for barn i førskolealder.

Randaberg kommune vil her ta utgangspunkt i *kap.12 Utvalgets anbefalinger*. Høringen er sammensatt av innspill fra en samlet styrergruppe fra kommunale og private barnehager og innspill fra Tjenesteområde Barn og Familie og Tjenesteområde Skole. Det har dessverre ikke vært mulig å fremlegge denne til politisk behandling på grunn av tidsfrister og møter.

12.1-3

Utvalget anbefaler at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig.

Utvalget foreslår 20 timer gratis barnhage i uken for alle barn i alderen 3-5år.

Utvalget foreslår at tilbudet gis innenfor det ordinære tilbudet.

Det er nå stadfestet at barnehagene er en del av utdanningsløpet. Barnehagen er i dag den eneste delen av utdanningsløpet det tas betaling for. Randaberg kommune støtter at barnehagetilbudet skal være frivillig og at gratis barnehage 20 timer i uken for barn i alderen 3-5 år er et godt tiltak for barn som av sosiale eller økonomiske grunner ikke benytter barnehagetilbud. Det er en forutsetning at det overføres nødvendige midler til kommunene for gjennomføring av gratisordningen. Tilbud om gratis barnehage bør gis innenfor det ordinære barnehagetilbudet.

Utvalget anbefaler at alle barnehager skal ha tilknytning til et tverrfaglig samarbeidsteam.

Randaberg kommune er positiv til at fokus på tverrfaglig samarbeid med barnehagene fremmes ved å foreslå at alle barnehager skal ha tilknytning til tverrfaglige team. Det er avgjørende at barn med særskilte behov i barnehagen får hjelp i en tidlig fase. Dette kan løses med tverrfaglig observasjon ute i barnehagene, og påfølgende drøftinger i tverrfaglige team. På den måten vil målene om tidlig intervensjon i barnehagene innfris. Randaberg kommune støtter forslaget om tverrfaglig samarbeidsteam.

Utvalget anbefaler at kommunen via helsestasjonen og andre instanser gir informasjon til foreldre om betydningen av å gå i barnehagen.

Randaberg kommune støtter forslaget

Utvalget forslår at tilbudet om foreldreveiledning utvides og styrkes.

Utvalget forslår at det opprettes en foreldreportal på internett.

Utvalget foreslår å lovfeste kommunale foreldreutvalgt for barnehagene.

Utvalget foreslår at det lovfestes at kommunen skal ha en egen plan for foreldresamarbeid for barnehagene.

Randaberg kommune støtter forslagene og er positiv til at tilbudet om foreldreveiledning utvides til å gjelde flere grupper. Støtte til å være foreldre for barn i barnehagealder er et redskap til tidlig intervensjon og sosial utjevning. Randaberg kommune støtter Østbergutvalget og Brennautvalget i at ICDP bør være tilgjengelig i alle kommuner og bør utvides til å gjelde flere grupper enn de som får tilbud i dag.

12.4

Utvalget foreslår at det i rammeplanen i tillegg til mål knyttet til fagområdene også settes mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse

Utvalget foreslår at det i rammeplanen settes mål for hva det enkelte barn skal utvikle av basiskompetanse.

Utvalget foreslår at det i rammeplanen legges føringer for at barnet selv også får sette mål for sin egen læring og utvikling.

Randaberg kommune mener det er viktig med et økt fokus på barnehagens innhold. St.meld 41 vektlegger det helhetlige læringssynet, der omsorg, lek og læring skal ses i sammenheng. Forslaget om å sette mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse kan være et viktig virkemiddel for å styrke arbeidet med disse områdene.

Innføring av mål for enkeltbarn er etter Randaberg kommune sin mening en endring fra tidligere rammeplan. I St.meld 41 sier Kunnskapsdepartementet at "de ønsker å videreutvikle barnehagetilbudet innenfor den barnehagetradisjonen vi har i Norge." Mål for enkeltbarn må være på barnas premisser og ikke samfunnets. Barnehagens pedagogiske tradisjon er læring som et integrert og helhetlig prosess med utgangspunkt i barnets behov, interesser og særegenhet. Nou 2010:8 kan forstås som at barns læring nå skal målstyres og at resultatfokus innføres. Randaberg kommune vil presisere viktigheten av å beholde barnehagens særegenhet ved fastsetting av nye mål.

Utvalget har videre foreslått at barnet selv skal sette egne mål for læring. Det er i dag nedfelt i rammeplanen barns rett til medvirkning. Randaberg kommune mener det betyr at barna deltar i planlegging og vurdering av barnehagens innhold og derav blir ivaretatt. Randaberg kommune mener det er tilstrekkelig og støtter derfor ikke forslaget.

Utvalget foreslår at det i rammeplanen må stilles tydeligere krav til årsplanarbeidet i barnehagen.

Utvalget foreslår at rammeplanen må bli tydeligere på kravet om progresjon i barns læring og utvikling.

Utvalget foreslår at det i rammeplanen må stilles krav om likt fokus på formelle og uformelle læringssituasjoner i barnehagen.

Randaberg kommune støtter forslagene, men mener det er viktig å beholde det helhetlige læringssynet i barnehagen og fremme kvalitet i den uformelle læringen.

Utvalget anbefaler at de skoleforberedende aktivitetene legger hovedvekt på utvikling av barnas sosiale kompetanse, språk og andre former for kommunikasjon.

Randaberg kommune støtter forslaget.

Utvalget mener at det i rammeplanen må stilles krav om hva innholdet i de skoleforberedende aktivitetene skal være.

Randaberg kommune støtter forslaget

Utvalget foreslår at alle barnehagene må ta i bruk en tretrinnsmodell for mer systematisk identifisering og oppfølging av barn med særlige behov.

Utvalget foreslår at det utarbeides en veileder for barnehagene om arbeidet med barn med traumer.

Randaberg kommune er positiv til systematisk arbeid med identifisering og oppfølging av barn med særlige behov. Tidlig innsats er avgjørende for å gi alle barn de samme muligheter for utvikling og læring. Barn med særskilte behov har behov for kompetent personal som etter observasjon kan gi barnet tilpassede tiltak i tråd med anbefalinger i det tverrfaglige støtteapparatet.

Randaberg kommune støtter arbeid om en veileder for barnehagen. Utvalget nevner spesifikt nyankomne barn som har flyktet fra krigsområder og barn som har blitt eksponert for sterke påkjenninger. Det er etter Randaberg kommunes mening et smalt, men viktig felt. Randaberg kommune ønsker fokus på rett hjelp til alle barn på et tidlig tidspunkt. Fokus på de ulike gruppene bør komme gjennom kunnskap og kompetansebygging innenfor hele feltet risikoutsatte barn. Derfor er det viktig at en slik veileder omhandler alle situasjoner som kan utløse traumer hos barn.

12.5

Utvalget foreslår at det innføres et varig system for etter og videreutdanning for ansatte i barnehagesektoren.

Utvalget foreslår at minst 50 prosent av de ansatte i barnehagen må ha førskolelærerutdanning eller annen tilsvarende pedagogisk utdanning.

Utvalget foreslår at muligheten til dispensasjon fra utdanningskravet må innskrenkes.

Utvalget foreslår at det vurderes å innføre et minimumskrav til formelle kvalifikasjoner hos assistenter i barnehagen.

Utvalget foreslår at det igangsettes en egen kampanje for rekruttering til førskolelærerutdanningen.

Utvalget foreslår at det igangsettes et varig systematisk lederopplæring av styrere i barnehagene.

Utvalget forslår at førskolelærerutdanningen blir 4 –årig.

Utvalget anbefaler et betydelig lønnsløft til førskolelærere for å sikre kvalifisert personell i barnehagen og rekruttering til førskolelærerutdanningen.

Utvalget foreslår at det lovfestes et krav om barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen.

Randaberg kommune støtter forslagene, men forslagene er kun gjennomførbare med en pragmatisk tilnærming. Det er i dag mangel på førskolelærere i barnehagene. Ved en styrking av antall ansatte med utdanning som førskolelærer, vil det kreves betydelige ressurser og satsing på å utdanne flere førskolelærere. Det vil være behov for dispensasjon fra utdanningskravet og overgangsordninger. Uten det vil det ikke være mulig å opprettholde retten til barnehageplass som er innført.

12.6

Utvalget foreslår at det innføres en plikt til samarbeid mellom barnehage og skole i regelverk og planverk for både barnehage og grunnsopplæringen

Utvalget foreslår at deler av innholdet i den statlige veilederen Fra eldst til yngst tas inn i forskriftene for både barnehageloven og opplæringsloven

Utvalget foreslår at kommunen pålegges å lage en overordnet plan for hvordan sammenheng mellom barnehage og skole skal sikres og overgangen skal bli beste mulig for barna

Utvalget foreslår at det i grunnskolelærerutdanningen for 1.-5. trinn innføres en obligatorisk praksisperiode i barnehage

Utvalget anbefaler at det gis tilbud om hospitering i hverandres virksomheter for ansatt i barnehage og skole

Utvalget anbefaler at det gis tilbud om kompetanseutvikling til førskolelærere og grunnskolelærere vedrørende samarbeid mellom barnehage og skole

Skolene i Randaberg støtter utvalgets anbefalinger som står beskrevet i forhold til kap 8 om samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole. Det er imidlertid uttrykt noe betenkeligheter i forhold til innføring av obligatorisk praksisperiode for allmennlærerstudenter. Praksisen bør skje på skolene da det er fra denne arena studentene trenger erfaring. Det er derimot ingen motstand til hospiteringsordninger.

12.7

Utvalget anbefaler at det sikres sterke nasjonale kvalitetskrav for barnehagene gjennom lov og forskrifter i tilknytning til innføring av rammefinansiering av barnehagene.

Utvalget foreslår at kommunenes tilsyn av barnehagene styrkes gjennom sterkere nasjonale føringer.

Utvalget foreslår at det innføres sterkere statlig regulering av moderasjonsordninger for foreldrebetaling i barnehagen.

Randaberg kommune har fått både ansvar og myndighet for barnehagesektoren ved den siste overføring i rammetilskuddet. Handlingsfrihet innenfor rammen er en viktig del av myndighetsområde. Departementet har de senere år hatt et betydelig økt fokus på kontroll og tilsyn ved Fylkesmennene. Randaberg kommune kan ikke se at det er et økt behov for

flere tiltak enn det som allerede er. Randaberg kommune støtter ikke forslagene.

12.8

Utvalget foreslår at det igangsettes kontrollerte evalueringsstudier for å finne ut hvordan barnehager med ulike kjennetegn påvirker barn av hvert kjønn og med ulike forutsetninger og kjennetegn. Dette gjelder særlig barns sosiale, emosjonelle, adferdsmessige og motoriske fungering, i tillegg til barns kognitive fungering og psykiske helse.

Utvalget foreslår at det settes av midler til forskningsoppfølging av offentlige tiltak for å dokumentere virkningene, og at det må etableres et forpliktende samarbeidsorgan for å følge opp dette.

Utvalget anbefaler at forskningsevaluering av offentlige tiltak bør kvalitetskontrolleres gjennom publisering av artikler i fagfelleverderte tidsskrifter, både nasjonale og internasjonale.

Utvalget mener videre at denne forskningen i større grad må formidles til sektoren.

Randaberg kommune støtter forslagene.

Konklusjon/oppsummering

Randaberg kommune mener at Brennautvalget gjennom NOU 2010:8 har satt fokus på økt kvalitet, og er enig i de fleste forslagene.

* Randaberg kommune er opptatt av å styrke barnehagen som læringsarena og en viktig del av utdanningsløpet. Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, der omsorg, lek og læring skal ses i sammenheng. Ved også å sette mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse vil en kunne tydeliggjøre og utdype et viktig område av barnehagens innhold.

*Innføring av mål for enkeltbarn og at barn skal sette mål for egen læring, er etter Randaberg kommune sin mening en endring fra tidligere rammeplan. I St.meld 41 sier Kunnskapsdepartementet at "de ønsker å videreutvikle barnehagetilbudet innenfor den barnehagetradisjonen vi har i Norge." Mål for enkeltbarn må være på barnas premisser og ikke samfunnets. Barnehagens pedagogiske tradisjon er læring som et integrert og helhetlig prosess med utgangspunkt i barnets behov, interesser og særegenhet. Nou 2010:8 kan forstås som at barns læring nå skal målstyres ved at resultatfokus innføres spesielt for enkelte tema/ fagområder. Det er etter kommunens mening en fare for at det helhetlige læringssyn, hvor omsorg, lek og læring skal ses i sammenheng vil bli svekket. Randaberg kommune vil presisere viktigheten av å beholde barnehagens særegenhet ved fastsetting av nye mål.

*Det er fortsatt stor mangel på førskolelærere. Ved å øke krav til andel førskolelærere og samtidig innføre en strengere mulighet til dispensasjon for utdanningskravet, vil det ikke bli mulig å opprettholde full barnehagedekning før tilstrekkelig antall førskolelærere er tilgjengelig. Randaberg kommune mener det må være andre virkemidler som er mer egnet til å øke rekruttering til førskolelæreryrket enn å lovregulere seg til flere førskolelærere og fagutdannede assistenter.

* Etter overføring av hele ansvaret for barnehagesektoren til kommunene, signaliserer departementet en økning i tilsyn og kontroll. Det har de siste årene blitt en økning i tilsyn og kontroll og Randaberg kommune kan ikke se at det skal være nødvendig med mer fokus enn det allerede er.